

ПОСЛЕДНИ ГОДИНИ

Последните години от живота на Данте ни показват поета разочарован с вира в близките си надежди, ала все още пълен ~~жажда~~ правата, която Провидението подготвя, гост на различните владетелски дворове и цял отаден ~~на~~ в изпълнението на своя голям труд, Божествената комедия, славата на която вече се била разчула. Ако не веднага подир смъртта на императора, все пак търде скоро Данте се завърнал в Верона, където Кан¹⁾ Гранде дела Скала великодушно приемал привържениците на империята и продължавал ~~нейната~~ политиката им срещу властвующия гвелфизъм. Не само победите му, които му създали ~~ни~~ могъща държава в горна Италия, но и царственото му великолепие прославили името му и привличали към двора му учени и писатели, артисти, музиканти и ~~факундисти~~ шутове. "На него се надярай и на благодеянията му" ~~и на~~ Гачягуида ^{казба} ~~и на~~ ^{Данте} ~~му~~ ~~казва~~, в една от песните на поемата; затова възхвалата, която му

1/ Кан Гранде дела Скала е бил един от най-могъщите владетели в северна Италия. Там където са имали предимство гвелфите формата на управление е била републиката, а при гибелините - сеньорията. Като най-известен предан привърженик на императора, всесилният гибелин Кан Гранде по онова време владеял Верона, Парма, Пиаченца, Лука, Белуно, Брешия, Виченца и др.. Дворът му бил желано убежище за всички политически бегълци и изгнаници на Италия. Там намирали богата закрила, подслон, храна и безгрижен живот множество учени, поети, музиканти, художници. Там работел Джото, там Данте прекарал най-спокойните дни на своето изгнаничество, когато можел да получи надежда от великодушния и гостоприемен сеньор най-важната подкрепа за един поет: спокойствие, тишина, уединение и освобождение от всички материални грижи, за да може да се отдаде напълно на творческия си гений. Затова по-късно Данте отдава на своя благодетел един от най-ласкавите строфи на великата си "Одисея".
Храбър и смел воин, верен приятел, далновиден политик, обграден с нимбата на младостта, красотата и дарованието, Кан Гранде събрал за известно време всички надежди на тия, които милиеали за общите интереси на италиянците, които виждали в него заместника на починалия Хенрих също така и спасителя на разпокъсания италиянски народ. Защото мъдрият гибелин бил предан слуга на Черквата, щедро награждавал мънастири и абатства, никога не клеветал на държавата, обаче никога не пожелал да подчини жаждите интересите на своята владение на интересите на папата, или императора. Данте е имал няколко пъти възможност да гостува в дома на големия род дела Скала, като никога не кървавил няколко негови представители: Бартоломео, Алберто и Албоино. Дали Кан Гранде е лично име, или титла не е точно известно. Някои смятат, че това е титла хан, която означава "гран сеньор" или по-точно "велик хан". Според Винчендо дж д'Амико родът дела Скала е от български произход. През 658 година българите от Панония слезли с войските на Албоин в Италия и се заселили около долината на река По. Бел. Прев.